

zaščitnih slojev na starem stavbnem pohištvu, ki jo je opravil Restavratorski center iz Ljubljane. Trenutno poteka na graščini zamenjava neustreznih stropov iz osemdesetih let 20. stoletja z novimi lesenimi tramovnimi stropi na preklap po vzoru ohranjenega stropa iz sosednje hiše Vesela Gora 6, zamenjava talnih oblog ter dokončanje preostalih oken v prvem nadstropju.

Dušan Štepec Dobernik

356

EŠD: 815

Naselje: *Vinji Vrh*

Občina: *Novo mesto*

Ime: *Vinji Vrh pri Beli Cerkvi – arheološko*

območje Vinji vrh

Področje: *A*

Obdobje: *prazgodovina*

Vrsta dela: *6, 7*

Arheološki pregled trase vodovoda Hrib pri Beli Cerkvi, faza I v dolžini 0,4 km je v času od 21. 6. do 22. 6. 1999 opravila ekipa ZVNKD Novo mesto pod vodstvom Slobodana Olića, univ. dipl. arheologa, in nadzorom dr. Phila Masona, univ. dipl. arheologa.

Obravnani odsek trase vodovoda Hrib pri Beli Cerkvi, faza I leži v gričevnati pokrajini na levem bregu reke Krke, na lapornati geološki osnovi.

Celotna trasa je geomorfološko enotna.

Območje I – teren se rahlo dviguje proti severovzhodu.

Ugotovljene arheološke sledi

1. (Območje I – parc. št. 2394, k.o. Bela Cerkev) – kos prazgodovinske keramike nakazuje na prisotnost prazgodovinskih ostalin.

Phil Mason, Slobodan Olić, Ildikó Pintér

357

EŠD: 815

Naselje: *Vinji vrh pri Beli Cerkvi*

Občina: *Novo mesto*

Ime: *Vinji vrh pri Beli Cerkvi – arheološko*

območje Vinji vrh

Področje: *A*

Obdobje: *prazgodovina, rimsko obdobje*

Vrsta dela: *6*

V bližini znanih arheoloških najdišč Mastni hrib in Bregarjeva hosta, ki sodijo v širše arheološko območje Vinji vrh, je bila za potrebe škocjanske občine na potencialni lokaciji novega pokopališča opravljena arheološka valorizacija. Testni jarki (1 x 1 m), ki so bili kopani na križišču poljskih poti

vzhodno od območja vaške osnovne šole, so se le v osmih primerih izkazali za arheološko zanimive. Novembra 2002 je bilo v devetih dneh namreč izkopanih 140 testnih jam, vendar smo ves prazgodovinski kot rimskodobni lončeni material in ostanke rimskodobne kritine našli le v premešanih plasteh (ornica, recentna nasutja) oziroma v izraziti kolvialni plasti s sledmi vodnega transporta (parc. št. 1677 in 1670 k.o. Stara vas). Občasni vodni transport materiala z višje ležečih plasti pojasnjuje danes zasuta vrtača na najnižji višinski točki terena. Dela sta na terenu vodila Gregor Štibernik in Uroš Bavec. Na podlagi rezultatov raziskave smo teren sprostili za gradbene aktivnosti.

Uroš Bavec

358

EŠD: *Rkd-07-02-00139*

Naselje: *Vinji Vrh pri Semiču, Nestoplja vas, Brstovec, Stranska vas pri Semiču, Klošter, Gradac*

Občina: *Semič, Melika*

Ime: *Vinji Vrh pri Semiču – arheološko najdišče*
Vinji vrh

Področje: *A*

Obdobje: *prazgodovina, rimsko obdobje*

Vrsta dela: *6, 7*

Arheološki ekstenzivni terenski pregled trase belokranjskega vodovoda na relaciji Nestoplja vas–Gradac v dolžini 6 km je v času od 28. 7. do 4. 8. 2004 opravila ekipa ZVKD, OE Novo mesto, pod vodstvom Nika Vareška, abs. arheologije, in nadzorom doc. dr. Phila Masona, univ. dipl. arheologa.

Obravnani odsek vodovoda Nestoplja vas–Gradac poteka deloma ob komunikacijah, deloma pa po travnatih, gozdnih, poljedelskih in poseljenih območjih med naselji Nestoplja vas, Brstovec, Vinji Vrh pri Semiču, Stranska vas pri Semiču, Klošter in Gradac ali ob njih. Označuje ga prevlada karbonatnih kamenin (apnenec in dolomit), kjer so močno razviti procesi zakrasevanja. Svet je rahlo valovit, deloma skalnat in vrtačast, z različno debelino preperine.

Območje I: rahlo valovito, večinoma pogozdeno ali travnato območje na apnenčasti geološki osnovi, na zahodu zamejeno z vodnim zajetjem pri Nestoplji vasi, na vzhodu pa z vodnim zajetjem pri Vinjem Vrh.

Območje II: valovito, deloma pogozdeno območje na apnenčasti geološki osnovi od vodnega zajetja pri Vinjem Vrh do ceste na Vinji Vrh iz smeri Stranske vasi.

Območje III: poteka na apnenčasti geološki osnovi, veje vodovoda med vasema Vinji Vrh in

Stranska vas.

Območje IV: poteka na apnenčasti geološki osnovi skozi Stransko vas ter skozi večji gozd do naselja Klošter.

Območje V: veja vodovoda na apnenčasti geološki osnovi, ki se razteza ob cesti od naselja Klošter do mosta čez reko Krupo v naselju Gradac.

Ugotovljene arheološke sledi

1. Reber (območje I, parc. št. 832, k.o. Vinji Vrh) – odkrit kos rimskodobne keramike nakazuje na obstoj potencialnega rimskodobnega najdišča.
2. Sveta trojica (območje II, parc. št. 582, 754/1, k. o. Vinji Vrh) – odkrita sta bila kos rimskodobne keramike in drobec ožgane gline, kar nakazuje na obstoj potencialnega rimskodobnega najdišča.
3. Pri gajbi (območje IV, parc. št. 369, 384, 386, 418, k.o. Vinji Vrh) – odkriti so bili kosa prazgodovinske in rimskodobne keramike ter sedem drobcev ožgane gline, ki nakazujejo na obstoj potencialnega prazgodovinskega in rimskodobnega najdišča.
4. Grajske njive (območje IV, parc. št. 1736/21, k.o. Vinji Vrh) – odkrit kos prazgodovinske keramike nakazuje na obstoj potencialnega prazgodovinskega najdišča.
5. Vardjan (območje V, parc. št. 109/3, k.o. Gradac) – odkrit obdelan kos kremenovega jedra nakazuje na obstoj potencialnega prazgodovinskega najdišča.

Phil Mason, Niko Vareško, Ildikó Pintér

359

EŠD: 2739

Naselje: Vinkov Vrh

Občina: Žužemberk

Ime: Vinkov Vrh – razvaline cerkve sv. Pavla

Področje: UA

Obdobje: 13.–17. stoletje

Vrsta dela: 4, 5, 7

Cerkev je bila med drugo svetovno vojno bombardirana. Ohranili so se le obodni zidovi cerkve in zvonik brez strehe. Sprva je Župnijski urad Žužemberk nameraval sanirati le zvonik in ga pokriti z novo streho. V ta namen je Restavratski center RS leta 1996 izdelal projekt nove baročne strehe. Leta 1999 je bil v okviru župnije ustanovljen gradbeni odbor za obnovo cerkve, ki je sklenil, da bodo obnovili celotno cerkev. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je nato podal kulturnovarstvene pogoje, v katerih je investitorja še posebej opozoril na spomeniške

kvalitete ohranjenih zidov. Zidovi ladje so namreč romanski z ohranjenim romanskim oknom in poznejšimi baročnimi kamnitimi okenskimi okvirji iz 17. stoletja. Tedaj so pozidali tudi nov tristrano zaključen prezbiterij, pred zahodno fasado ladje pa zvonik. Ladja je imela raven lesen strop, prezbiterij pa je bil obokan z banjastim obokom s sosvodnicami. Ker so se ohranile skice obočne sheme dr. Ivana Komelja, je bilo mogoče načrtovati rekonstrukcijo zidanega oboka v prezbiteriju, prav tako pa je bilo mogoče tudi definirati višino lesenega stropa v ladji. Podjetje ARCH LINEA, d. o. o., iz Novega mesta je izdelalo projekt obnove (št. projekta AL-L-01/2000), ki je upošteval kulturnovarstvene pogoje zavoda. Ni jih pa v celoti upošteval gradbeni odbor pri sami obnovi cerkve. Tako so v ladji izvedli armiranobetonski segmentno oblikovan obok, prav tako pa tudi niso povsem upoštevali smernic zavoda in določil projekta pri izdelavi simsa in fasade. Z obnovo cerkve so končali spomladi 2000.

Tomaž Golob

360

EŠD: 12173

Naselje: Vipava

Občina: Vipava

Ime: Vipava – arheološko najdišče Bela in Grublje

Naslov: lokacija 13 hiš ob Beli (ZO – 13)

Področje: A

Obdobje: rimsko obdobje – 4. stoletje

Vrsta dela: 6, 7

Rimskodobno naselbinsko območje severno od Vipave, na desnem bregu Bele je znano od leta 1984 (Osmuk: VS 27, 1985,263); deloma preverjeno v izkopih za plinovod leta 2001 (gl. poročilo za VS.). V letu 2003 je Občina Vipava del tega kmetijskega zemljišča (parc. št. 2430, 2431 in 2432, k.o. Vipava) spremenila v zazidalno območje 13 individualnih hiš (ZO – 13), pri čemer je bil podatek o arheološkem območju, zavarovanem kot kulturni spomenik, povsem zanemarjen. Kulturnovarstvene pogoje smo morali reševati z vsemi investitorji, ker je občina zavrnila vsakršno sodelovanje ali finančno pomoč.

V danih razmerah smo se bili prisiljeni soočiti z minimalnimi sredstvi za arheološko raziskavo. Arheološki nadzor gradnje infrastrukture je pokazal, da se antični stavbni elementi pojavljajo na območju na različnih globinah, kar je bilo odvisno od nekdanje konfiguracije zemljišča. Arheološko raziskavo smo omejili na dve stavbni parceli na severnem robu pozidave, kjer je kulturna plast